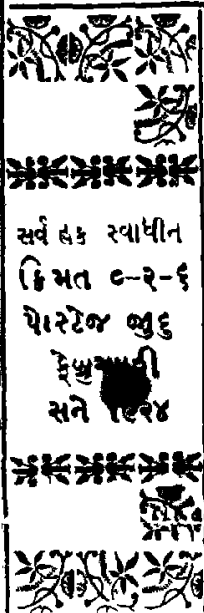

-પહેલી ચોપડીના-*Page No.*

“ડિક્ટેશન શિક્ષક” ભા. ૧

સર્વ હક રવાબીન
કિંમત ૯-૨-૬
પોસ્ટેજ બુદ્ધ
ફેબ્રુઆરી
સને ૧૯૨૪

છગનલાલ મોતીરામ શાહ,

“મુખ્યગણિત શિક્ષક” વગરના કતા શાહપોર-સુરત

છગનલાલ મોતીરામ શાહ, શાહપોર-સુરત

૧૧૨૩૪

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાખિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૧૨૩૪ ડગીઝ

પુસ્તકનું નામ ૧૩૩૨૨૧૦૧ શિ૧૩૧૩-૧

વિષય ૧૩૩૨ ૨૨૧ નો-૧૩૨

—: પહેલી ચોપડીનો :—

ડિક્ટેશન શિક્ષક

—: ભાગ ૧ :—

રચનાર — છગનલાલ મોતીરામ શાહ,

“મુખ્યમણિ શિક્ષક” વગેરેના કર્તા

રચનારનું ઠેકાણું — શાહપોર, -સુરત

પ્રસિદ્ધ કર્તા — છગનલાલ મોતીરામ શાહ,

પ્રસિદ્ધ કર્તાનું ઠેકાણું — શાહપોર-સુરત

સુરત, અસનપુરી ભાગળ ભાણવાળી પોળમા આવેલા શ્રી

‘અખિલ વિજય’ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમા હરગોવિનદાસ

હરકીશનદાસે છાપ્યું

આવૃત્તિ ૭મી]

[પ્રત ૨૧૦૦

(કર્તાએ સર્વ હક સ્વાધીન રાખ્યા છે)

સવત ૧૯૮૦]

[તા ૧-૧-૪૪

કિંમત અઢી આના

(પોસ્ટેજ ભુદ્ધ)

છગનલાલ મોતીરામ શાહ
—: પહેલી ચોપડીનો :
અમદાવાદ ૧૧૩૩૪
૨૨ જાન્યુઆરી ૨૦

“ડિક્ટેશન શિક્ષક.”

પાઠવાર અઘરા શબ્દો

પાઠ ૧.	ધોળે	ફડફડ	બુધવાર	પાટીઉ
દિવાળી	સેવ	ફૂટે	ગુરુવાર	લખેલુ
અક્ષર	પાપડ	હરખાય	બેસાડે	ચ ચળ
ઊઠ્યાં	સન્નેરી	પાઠ ૨	દેવળ	ફૂલઝાડ
નિશાળ	ધુવરા	ત્રીન્ને	આપણી	મોગરો
સઘળાં	આંગળુ	શુક્રવાર	મુસલમાન	ચંપેલોની
છોકરા	સાથીઆ	છેલ્લો	જુમેરાત	વેલ
થોડેક	પૂરે છે	વિષે	ચણા	ગુલાબના
આગળ	ખારણે	રવિવાર	શનિવાર	છોડ
ગણુ	જમવાનુ	બધ	સાતમે	બધાંને
દહાડા	લુગડાં	સુરજ	અઠવાડીક	કસરત
કેટલાક	ધરેણાં	સાહેબ	ચોથો	વાવટા
લીપેગુપે	દારખાનુ	દેવળ	પાઠ ૩	ધટ
ખડી	સૌ	સોમવાર	રહ્યો	મોગરી
ચુના	ફટાકડા	મંગળવાર	દરવાજા	અદર

મહેતાજી	મજાની	ભણુવુ	લે ઘી	મંદી
પાટીઆ	અહીં	ચોડી	સુરવાલ	મદો
ખેઠક	પાઠ ૪	શિક્ષા	ફળીઆના	નહિ
સીસી	નિશાળીઆ	નીસરી	કોટ	અડાય
નકશા	શિખામણ	પાંસર	મણી	ફેલા
ચિત્રો	ધર્મર	પાઠ ૫	સાર	ખસ
ટાંગેલાં	જ્ઞાન	લુગડાં	ધાધરી	ધોવડાગ્યાં
કાઢેલાં	નિત્ય	લાગ્યો	ઓઢણી	કપડાં
ખુણામાં	પરોઢીએ	મનુ	પાઠ ૬	ધોનાર
ઘોડી	ઊઠીને	છોટુ	ચોકખાઈ	ચોળવુ
લખોટાનુ	દાતણ	ગ્રાપી	ચોકખા	ડાધા
ચોકડુ	નાદ્યા	ધોતડી	પહેરણ	વાડા
કબાટ	પાઠ	અગરખી	ધૂળમાં	ગદવાડ
ઘોડો	કહું	જોડીઓ	રમ્યો	માંદા
કુતરો	ગુરુને	સાંભળી	નાહુ છુ	કવિતા
કેળુ	જુઠું	દરજી	ડીલ	ઓટલે
દાડમ	આળસ	ખોલાવીશ	ચોળીને	મુખડુ
માટીનાં	અંગ	કરાવીશ	નાહતો	દીલમાં
ખનાવેલાં	સગ	ખજરમાં	આટલી	હાથ

નાથ	ક સાર	મેળાઈ	ચાંપે	ખોલ્યો
પાઠ ૭	ખોલાંચા	મસિઆઈ	ખાથ	પ્રમાણે
વરસગાંઠ	મડ્યો	ફાઈઆત	ધવરાવે	સોરાખળ
ભાંચો	કઢી	સાળીઓ	પ પાળીને	ઓરડામાં
કર્યો	પાન	સાવકાં	દુખડાં	ખોલાંચો
કચારે	સોપારી	દૂધભાઈ	લી	આંચો
આપ્યા	ખીડાં	દાકરીનો	કલોલ	અદખ
અડાડ્યો	આપ્યા	જમાઈ	સંભાળે	ભણાવી
જગુભાઈ	પાઠ ૮	સાસુ	રડતો	ખારણાં
દાતણ	સગાં	સસરો	ગભરાતી	ઓટલો
ઝટ	વહુ	વેવાઈ	હસુ	ઉતર્યા
સાત	ભત્રીજો	વેવાણ	ખૂશ	ગાદી
આડમુ	થાઉ	પાઠ ૯	ઉઘાડવાને	માંડયુ
પૂછ્યુ	કહેવાડે	વિષે	માદો	ખેસવુ
ખડુ	ભાણેજ	કવિતા	ઓસડ	વખાણ
ખોલ્યા	પુઓ	સર્વે	પેટ	કર્યા
દશમુ	માસી	હરખાઉ	હેત	પાઠ ૧૧
ખેસશે	માસો	દોડી	પાઠ ૧૦	પીરચ્યા
ખારમુ	પીતરાઈ	જાઉ	ત્યાં	ખખમે

કનુભાઈ.	પાથરણુ	ખેંચે	માણેક	પ્રાણીઓ
કયાં.	ખેસાડ્યાં	ધીરૂ	રડ્યા	ઈળ
આથોપાલવ	પાંદડાં	રામુ	ત્યારથી	દુઃખ
શંભુભાઈ	આપ્યાં	પછાડી	સમજવી	નુકસાન
વિના	વાડકો	સરત	સાંભળી	હાણુ
પૌઆ	ઢેકાણે	ઉમેદ	વિના	૫૮૮૧૫
ધાણી	ચટણી	જણાય	પરીક્ષા	પ્રાણી
વધારેલાં	માંડયુ	નખળી	ખદલામાં	દયા
લીબુ	પીધુ	છત્યો	રડાવશે	ખીજ્યા
દરાખ	તૈયાર	સઢવાળી	નજર	માધુ
નારંગી	નાખ્યાં	પૂછીશ	૫૮૮૧૪	છુદાય
લાબ્યાં	ઊઠ્યાં	સુંદર	દેડકાં	છૂંદે
મટુભાઈ	ખૂખ	૫૮૮૧૩	દહાડો	દુઃખ
લાડુ	મઝા	મળ્યો	તળાવ	ઊઠું છુ
શેરડી	૫૮૮ ૧૨	મઝાનો	પથરા	ખરૂ
ખેસીશુ	એકઠાં	ખડ	ફેકાફેકી	તળેથી
ખાઈશુ	તળાવના	કાંચળી	ધડાધડ	ઢોર
શેતરજી	વાદળી	કરાવીશ	દેડકો	સંભાળ
ફલડીઓ	દોરી	મળ્યું	માર્યા	તેડહુ

વખતસર	થાઉ	શાખાશ	મડ્યો	અમથી
જાણ્યું	ખોળામાં	ઉતારી	પાઘડી	ખૂમો
સૌને	માથુ	દીધો	મૂક્યો	આવ્યો
બળદને	મૂક્યુ	પુરી	નિશાળે	ધાજે
સેળ	વાંસા	૫૮૭૭	કાપ્યો	આસપાસ
યાદ	આંગળી	ચાપુ	નીકળ્યા	ખેતરવાળા
હુ	તૈયાર	ગમ્યો	જાણતા	નેમણે
ગળ	સવાલ	આણ્યો	થએલા	પૂછ્યુ
કિપરાંત	પૂછ	પછ્યુ	સાંભળી	કયાં
કરાવતુ	દીવાળેન	દેસાઈ	ગભરાયો	હસવા
ખાં	સમજ્યો	છોકરા	ખોડ	બાપડા
રાકતી	હોશિયાર	દીકરો	સાચાખોલુ	શરમાધ
૫૮૭૬	સેળભેળ	લલ્લુ	છોકર	લાગ્યુ
ગાહીનો	સનાવા	પાચ	૫૮૭૮	ગભરાઈને
નક્કી	છૂટશે	ગાળો	વાધ	માથુસોથે
છુટો	મૂક છું	જીલ્લો	મશ્કરી	બકરાં
છૂટ્યો	હમણાં	દહાડો	પસ્તાય	નાખ્યાં
એનધેન	ઓળખ	વખાણ્યો	બચ્યાં	જેટલાં
દાવ	શંકર	ઊઠ્યો	સીમમાં	તેટલાંજ

ખેડુત	તળાવમાં	અહીંથી	આપણે	પૈસા
ભગાડ	માંડયુ	આધુ	સાંભળીએ	મળવામા
કર્યો	સાંભળી	વારાફરતી	પછયુ	દુકાનેથી
કહ્યું	આવ્યા	મેંમાં	અત્યા	લાવ્યા
જુદું	પૂછવા	નહિ	આવ્યો	આવ્યા
છેતર્યા	લાગ્યા	ત્યા	ક્યાં	ક્યા
ખાવા	અભ્યા	કબુલ	લુભડાં	તમારૂં
આટલુ	દુખ	લાગ્યો	આંધળા	ભલુ
નુકસાન	કહ્યું	દૂર	ખાઉ છું	પાઠ ૨૧
સપડાય	બધાંને	પ્રમાણે	લીખ	ધધરનું
જુઠાણું	વિચાર	રસ્તામાં	મળ્યું	ભજન
જલદી	કર્યો	ખાધા	રસ્તેથી	વિદ્યા
પકડાય	સાંભળતા	પાઠ ૨૦	કઈ	ચદ્ર
જુઠો	મલરાઈને	દુઃખ	અપમ	વીસરૂ
જન	નહિ	અમ	ચાલ્યા	નહિં
પાઠ ૧૬	તેં	ભૂખ્યો	ખાઉએ	પ્રભુ
શિઆળ	મે	ભિખારી	કહેવાય	અગણિત
દેડકાં	અમશી	ઉભો	આપત	ઉભાસને
જુકિત	ખાંધ્યું	ભજન	ફીકર	દામ

અન	મૂકયો	જેયો	નેમણે	કહેવાય
વરસાદેથી	પકડયુ	બેટા	માણસ	નીકળાત
ભેંસને	ડિપાડી	મરીબડી	આગ્યુ	પછયુ
હૂધ	માડયુ	પરમેશ્વર	ડિપલા	વલે
હહી	રડવા	બન્યા	બાકુ	હમેશાં
સરજવી	પાછળ	દેશનો	નાનુ	પૂછીને
કામ	શિકારી	પાઠરૂઝ	બિલાડી	પાઠરૂઝ
પૂલ	દયા	રૂપાળું	કદો	છાડી
બહામ	બચ્ચાને	ધર	શકેજ	સાપ
પાઠરૂઝ	છોડી	ઉઠરડી	ધરમાં	નદીના
સરહાર	દીધુ	રસોડામાં	પોળી	કાંડા
સ્વપ્નુ	એકદમ	ભંડારીડે	મૂકેલી	પીપળાનુ
જગલમાં	છલંગ	ભરાઈ	વાહરે	મોટુ
શિકાર	નાસી	શાટલી	મજાની	ઝાડ
હરણીને	રાત્રે	લાકુ	પૂછયું	પોલમાં
બચ્ચુ	આવ્યુ	નીકળતી	અહીં	દર
ધણુ	દેવતાઈ	ભોંય	દોડી	ઝેરી
રૂપાળું	પુરુષને	પડેલું	મણા	નીકળનો
ઢોડાવી	ઉભેલો	ખશ	ઉઠરીડે	રસ્તા

ખાના	વળગીને	લુલાં	મળવી	પહોચે
પ ખી	ચટકા	આંધળાં	મલુ	જેયુ
આવતું	હીધા	માધવ	પાઠરૂ	ઉડુ
બેસતુ	પછાડી	સાંભળ	કામડાની	જણાયુ
કુશડા	વધારે	ધન	ચતુરાઈ	વિચાર
ઉડાડી	માંડયુ	આંખો	તરસ	એટલામા
મૂકતો	વાસથી	તીર્થ	વાડામાં	ઉપાય
ઉદર	ભેગી	સુખ	કુજે	સહી
જનાવર	પછાડા	કાવડ	પડેલો	કાંકરા
નાખતો	જેરાવર	મનસુખો	થોડુ	નાખવા
કેટલાક	જાઝી	પિતા	બેઠો	બોળી
છંદી	લીધો	ખાંધે	માંહે	પહોંચી
ફેણ	જીવ	હેતથી	ચાંચ	તેટલુ
હોલાઈ	નખળા	સૌને	ઘાલતો	પીધું
હોહી	કદી	અચરજ	ઘણાં	મટાડી
નીકળ્યું	પ્રાણજ	નહિ	ફાંફાં	ચાલ્યો
પહોંચી	પાઠરૂ	સતાપ	માયા	છુપાઈને
વાગલે	સીવા	આંધળાં	ખાનુએ	જોઈ
ટેકાણે	ઘરડાં	આશિષ	ઘાલો	ખોડ્યો

ફૂજનુ	અચ્ચીઓ	દાતરડા	ખળીમા	સુદર
ધીરજ	ખેટા	તણ તણ	કાલંચો	ફાલ
કડણુ	ભાથુ	ચચ્ચાર	કાઢવા	લણીએ
જલદી	ગએલા	આથમે	ફેરવતી	ખત
મુકાય	જણાઓ	લાગ્યાં	પટલાણી	ધરીને
મૌ,	બુઓ	પાઠપઠ	ઉપણીને	વાકુ
પાઠપઠ	રોટલો	ખળાં	કુવળ	દાતરડુ
કાપણી	માખણુ	થઉના	ઢગલા	કુડાં
પોત્ર	મરયાં	પાથરાને	માણસો	ઢગલો
મહેનત	આદુ	ખેતરમાં	ઉબાણી	હૈયે
દહાડો	ચટણી	તડકે	ખૂશ	લણુણી
આથમતા	વતાકનુ	સુકાવા	હાંસીલી	સર્વે
વઢાઈ	શાક	ગાડુ	પાઠપઠ	વાસ
એટલામાં	ભૂખ્યા	ભર્યા	કાપણી	કોળી
વઢાશે	દહાડીઆ	ખેડુ	ઉમગે	મૂકો
સાદ	મદદ	સાથે	વાદળીએ	પુળા
મલકાવી	ભાણુ	દેખાવ	પીરસી	ગાડામાં
કાણુ	ખૂડે	પહોંચ્યા	સદા	વાળુ
ખાયમાં	પુર	ઉતર્યા	ઉભરાયો	જીવરનું

પાઠ ૩૦	આકાશની	હહાડો	એટલા	કાદવ
ખળા	સહેલ	કામઠા	ઠ કાઈ	ખે ચી
દીસે	ચ દ્રમા	પાતળો	મોઢા	ભિચારા
તૈયાર	ત્યાં સુધી	વળેલો	સાંભળી	પછડાતા
કુડાંમાં	નીકળ્યા	દેખાવ	ઝાડ	તણાઈ
છુટ	ખોલ્યો	અધારી	ભોયમા	દોડી
ગોળ	કેટલાક	એટલા	હમણાં	છેવટે
પિલાય	મેદાનમાં	ઝગઝગે	તળાવ	તળાવ
છુટા	ઉતરી	વધારે	ખેચનાર	નદીમાં
કણ	આપણા	ચોથો	પાઠ ૩૧	ખુશી
ટોપલામાં	માથા	ત્રીજો	ભાગ ૨.	ધેખરીઓ
ઉપણીએ	વિષે	વાદળી	થોભ્યાં	પરસાદ
અનાજ	સુરજ	પાઠ ૩૨	રહ્યાં	રોટલી
કુસાં	થાળી	ભાગ ૧.	ચોકખી	કારેલાનુ
ઊડી	સાજે	વરસાદ	મઝા	શાક
વેરાય	આથમે	ખેસાડ્યાં	ગામડાં	નેવલે
કોથળાઓ	દેખાય	આવ્યાં	અહી	નકારી
સાથ	અજવાળુ	લાગ્યાં	રેલમરેલા	દેડકે
પાઠ ૩૧	ઝાંખો	મનુ	ખોદતુ	તાણી

પાલડ૩	કકડા	ખનાવતા	વડા	હથોડા
દેધુ	ભોંચ	ધોળી	કોઠી	ટીપ્યો
પત્થર	ધસાય	પછાડવાથી	કોડીઆં	ટીપવાથી
રેતી	બાધવાના	જણાઈ	પાલડ૩	પાતળો
પ્યાલુ	ગ્રીણી	ચીકણી	મૂકયો	જતરડામા
નીતરું	સાડી	મજવામાં	પૂંછુ	ખેચો
રસ્તા	ચૂસે	દબાવી	સમજયો	લોઢાનો
ધસીએ	પાલડ૩	વાડકી	પિતળ	લોહુ
લુકો	માડી	દબાવે	છેટે	ચળકે
મોટાડી	ભડૂી	કેટલુક	લુહાર	ટીપી
ડહોળુ	સીચ્યા	બોલ્યો	ધમણ	શકાય
પાણીમાંની	ચરખુ	કાણાં	ચલાવતાં	ખેચાય
ઠરે છે	નાખ્યુ	કણુક	સળીઓ	સોનુ
ધસડી	દહાડો	ધાટ	ચળકતી	રૂપુ
કાદવ	ઠટવાડો	સુકવોને	દેવતામાં	તાખુ
બાઝે છે	કેટલાક	વાસણો	ખૂખ	ટિપાય
સુકાય	માણસો	ભડૂીમાં	તપાવ્યો	પેટીમાંથી
ધારવાળા	ખોદતાં	ગોળી	લાસયોળ	કાઢ્યા
પથરા	નળીઆં	ગાગર	ઐરણ	બોળખાવ્યા

એછાવત્તા	રૂપીઓ	લાકડા	જોઈતી	રોપ્યા
ધાતુઓ	અડધો	ચોર છુ	કોદાળી	ગલગોટા
કલાઈ	ખતાવ્યાં	મુદર	સાંભળતી	મોગરા
સીસુ	કોથળીમાં	ભૂએ	વઢી	ભાગમાં
જસત	લગભગ	સાંભળી	મોટુ	આવ્યા
પાલ ડે	જેવડી	તોલે	દીકરીઓ	ફળે છે
નાણુ	ત્રણ	નાકું	ખિચારીને	જુઓ
કાઢ્યાં	આઠ	સખત	દુઃખ	દાડમ
ખજરમાં	વટાવ્યા	હાથો	આપણે	લટકે
દુકાનમાં	લીધી	ધાલે છે	પેદા થયાં	જમરખી
શેઠ	પદર	ફાટ ફાટ	પાલ ડે	જમરખ
ખેઠા	ગિઠ્યાં	ધાર	વાડી	મોટાં
ઢગલી	આપ્યો	અણી	માળીની	પ ખીઓ
પાઈ	પાલ ડે	ચળકાટ	સામે	ખેડેલા
પૈસા	કુહાડી	કયાં	ફૂલગાડ	કાણાંવાળુ
ઢપ્પુ	સોય	હોડે	કયારા	લટકતું
અપેલા	લક્કડફોડા	પહેરવાના	ચોરસ	આગળી
તાંમાનાં	તકરાર	કપડાં	ત્રિકોણ	કથું
કોવળી	પાનું	મોટાઈ	દેવીએ	મધપુડા

મધમાખી	આવડે	સુકાઈ	લીમડો	સરખાં
મધ	થડ	ઉખેડી	લાખા	૫૯
કોસ	દાંડીએ	કાઢીએ	વાંકા	ઝેગતાં
થાળા	૨ટેલી	સુકાઈને	ઉડાં	ધણાંખરાં
ભરાઈને	ડોળીએ	ઉંચા	ઉતરેલાં	લાકડાં
લલકારતો	ડાળીમાંથી	દારીથી	મૂળમાંથી	ખાળવાના
જીવતાં	પાંદડાં	પથરાય	ફૂટેલાં	ખાંધવાનાં
લીલાંછમ	લાંબુ	વેલા	વધે	મેજ
દેખાતાં	દેખાય	મલગોટા	ટટાર	ખુરસી
ખૂશ	કળી	આંખાનુ	મોઢા	ખાટલા
પાઠડું	ખીલશે	કોહળા	મૂળ	ખાટલા
છોડવા	ફૂલ	કહેવાય	ઉચુ	પાઠડું
વચ્ચે	પીળો	પાઠડું	પાતળુ	ધનજી
વિષે	હજી	ઝાડ	ડાળાં	લીલુ છમ
ઉખેડી	ખતાવુ	ખધાએ	૨ટે છે	ક ઈક
ભાંયમાં	વાવીશુ	સિવાય	ચામડી	પાંદડાં
મુળીઉ	સમજશે	વડ	થડને	તુરીઆં
મુળીઆ	ત્યાં લગી	પીપળો	છાલ	મલકી
વિના	જીવતા	આમલી	ખરખચડી	વળગીને

ચઢે છે.	શાક	તોડી	કોળીઆ	પત્થર
ચઢયા	પાઠ ૪૨	ચૂસી	ઉતારી	છુટા
માંડવા	સૂઈ	મીઠો	વાગોળે	ટોળામા
પથરાઈ	ઊંચમાં	લાગશે	પેટમાં	છટકી
વીટળાઈ	ક્યાંથી	ફેંકી	મોંમાં	ડુંગર
તરબુચ	આવ્યાં	નાખજે	નિરાંતે	રસ્તે
આરીઆ	વાસ	દહાડો	વાગોળવુ	ભૂખે
જણાતાં	વધતી	પાઠ ૪૩	નીચલુ	ચઢવાનુ
ઉખેડયો	કર્યું	ભેસ	જડબુ	ડરતા
ખતાવ્યો	ખાઝી	હીડે	ઉપાડે	નહિ
પાતળા	ચામડી	કુતરો	ઊડે છે	ફૂદલું
ટુકાં	ગર	ભસતો	ફાટ	ગળડયુ
ઉતરતાં	ઘોળો	શીંગડાં	શરીર	ચતુષાટ
દોરડી	ખાટા	ભાથુ	કાદવમાં	સાંજ
દોરડા	પેટીને	હલાવતી	વગડાઉ	ભરવાડ
વાળીએ	ગોટલો	અમળાઈ	પુરી	શોધવા
અતરે	ગોટલી	તૂટી	પાઠ ૪૪	નીકળ્યો
ગાંઠા	જતન	તોડવુ	ખકરું	ઉચકીને
કેટલાક	ખદલાઈને	જડખાના	ઘેડું	થાક

મૂલ	ચોકબુ	ડાઘીઆ	દાઢ	ઊડે છે
સોખત	દોહતા	સભાનો	જડખાં	કાગડો
મોઢુ	આયળ	બનાવ્યો	હસાવતાં	પોપટ
પુછડી	દાણો	ટીપુ	ઊંઘનાં	સમડી
ફાટ	ખવડાવવા	કારકુન	ઝોકાં	કબુતર
વાગોળો	જાણસો	ગુપચુપ	જીભ	આવડે
મજબુત	દહી	ગધ	પરસેવો	જીવડાં
શરીર	છાશ	એકદમ	ફૂટતો	ફંડાંમાંથી
ફૂદી	માખણ	શિઆળ	નથી	ખરચાં
દોડી	શિખડ	બોલાવ્યો	સાથી	આંખળા
ઊંઘનો	પેડા	પુછડી	ધણી	છુટા
૫૮૪૫	મલાઈ	રીઝે	૫૮૪૭	જોડાએલાં
દૂધ	દૂધપાક	વચ્ચે	પ ખી	ખતક
મીઠું	બાસુદી	માંસ	મોઢુ	જળકુકડી
ગુણ	૫૮૪૬	હાડકાના	કયાં	સિવાય
ઠંડું	ચરમા	અણીવાળા	ડીસે	૫૮૪૮
દોહા	પ્રાણી	મોઢાના	પીછાં	પોપટ
બગડી	છેલ્લી	આગલા	પુછડીઓ	કાગડો
વાસણ	પસદ	તીણા	ટાઢ	પાંજરૂ

ભાખ્યો	થોડુંક	હળાર	સળીઆ	મશરૂની
માંડયુ	ભાવ્યુ	એટલે	કડીમાં	તળાઈઓ
સાંભળી	કહતો	જાણુડો	પુતળીઓ	પથરાવુ
તરખુચનો	ઊંડીને	કર્યો	જાણુડો	ચિનાઈ
વિચાર	પાઠ ૪૨	પડ્યો	ગોઢીઓ	ચાદર
ઓળખતા	રગ	મેશનો	સૂઈ	ચ પાના
ડીલ	આણ્યા	પાઠ ૫૦	લાંબુ	ફૂલડા
ઊંડો છે	પરીકાં	પારણુ	જુલાવવા	ખિછાવુ
ખાંધો છે	ખનાવતાં	ખાંધ્યુ	હાલરડું	હિચોળુ
વધારે	સાહેબ	નકુ	ગીતે	ઝંઘીને
લુચ્ચા	શીખવ્યુ	સૂવુ	પોઢો	ઊંઠશો
કર્યો	ખ્યાલાં	ઝોળીમાં	રસીલા	લાડકડા
હોઉ	લોટામાં	સૂવાનુ	જુલાવુ	વાલીશ
આટલો	વાળા	રડાવ	પથરાવું	ગળવે
જીવજંતુ	કાઢ્યા	ગમતુ	ચીતરેલ	હાલરડું
કોહેલું	નાખ્યો	પાંગરાં	ચઢાવુ	
સળેલુ	હસાવ્યુ	દોયણા	પઢાવુ	
આગળાંમાં	નારળી	ધમણ	મઢાવુ	
વળેલા	સુદર	ધૂળ	મખમલ	

કઠિન શબ્દો.

ત્રિગતાં ત્રિઠીને ત્રિહું છું. ત્રિકયા. ત્રિકથે.
ત્રિકયા. કૂદી. ચૂસી. છૂટશે. છૂટયો. તૂટી. પૂછવા
પૂછ્યું પૂરે છે. પૂટે. પૂટેલા કૂલ. પૂલખાડ. ખૂમે
ખૂંચે. મકું છું. મૂક્યો. સૂઇ સૂઝી. સૂવું.

ઈન્ન. ખીજ્યા ખીલશે. ચીકણી. ચીતરેલ
ચીરું છું. જીત્યો. જીવતાં જીણી દીપવાથી. દીપ્યો.
ડીટું. તીણા. તીવથ. ત્રીન્ને. દીકરો દીકરી. દાષી.
દીલ. દીવા. દીવાધેન. દીસે. ધીરજ ધીરું. નીકળતો
નીકળ્યું. નીચડું. નીતરું. નીસરી. પીછાં. પીતરાઈ.
પીધું. પીપળો. પીરસ્યાં. પીળો ફીકર. ખીતો. લીધો
લીમડો લીલાંછમ. વીટળાઈ. શાખવ્યું. સીસી.

કુન્ને. ખુણો. ખુશી. ગુણ ગુરુ ચુનો. છુટા.
છુટું. છુટો. જુઓ જુહું. પુરી. પુરું. પુળા. પુઝ્યો.
ખુપ લુકો. સુખ.

કુતરો. કુલડી ખુરસી. કુખરા. કુમળ. કુખડાં.
કુખ. પુછડી. પુરુષ. કુલડાં મુખડું. મુદર લુમડાં.

સુકવી. સુરજ. ગુપચુપ જુમેરાત નુકસાન પુત-
ળીઓ. સુરવાત્ર મુસલમાન

અગ. અગરખી. અંતરે. અંદર અંધારી. ઈંટ.
ઇટવાડો કંઈ. કંસાર ખંડ. મદવાડ. મંદી. ગંદો.
ગંધ બધ. ઘંટ ચંદ્ર. ચંદ્રમા. ચંચળ. ચંપેલી.
જંમલ જતુ. પંખી. પંદર. પંપાળી ડંડું. ભંડારીડિ.
મંમળ. મંડયો રંગ વંતાક. શંકર. શભુ. સંમ
સંજેરી. સંતાપ સતાવા. સભાળ. હંમેશાં

આંખો આંખળી. આંખળાં આંખણાંમાં. આંચળ
આંધળો આંખો. કાંકરા. કાંચળી. ખાંધે ખાંઠા
ચાંચે જાંપે જાંખુડો. જાંખા ટાંગેલાં તાંખુ.
દાંડીઓ. દાંત પાંગરાં પાંચ પાંજરું. પાંદડું. પાંસરું.
પ્રાંશાં. ખાંધ્યું માંડ્યું. માંદો. માંસ માંહે. લાંબુ.
વાંકું. વાંસો. સાંભળતાં. સાંભળી

છડાં. લીપેગુપે લીખુ. સીચ્યાં. શીખડાં. હીંડે.
ઉંચકી. ઉંચું. ઉંડું. ઉધાડવા. ઉદર. ઉદરડી.
ઉદરીડિ. કુંવળ. છુંદાય. ઢુંકા. કુંમર. કુડાં. કુંફાડાં.
સુદર.

ઊંચ, છદ્દી, છદ્દે
તેં, મેં, ભેંસ, ખેચાય, પેડા, લેંધી, ખેંચે,
ફેંકે, ભાંચ, મોં, પાચ્યા

બેડાણીના એકજ સરખા

 નિયમવાળા શબ્દો.

ચિનાઈ, સિવાય, ટિવાળી, નિશાળ, નિશા-
ળાચ્યા, પિલાય, નિરાત, ચિચારા ખિછાવું,
ખિલાડી, ભિખારી ચિચાર, શિચાળ, શિકાર,
શિખામણ, સિવાય, પિત્તળ, નિત્ય, હિચોળ.

ઉકાળી, ઉખેડી, ઉખેજ્યો, ઉજસ. ઉડાડી,
ઉતારી, ઉપાડી, કુહાણી, કુલાવું, કુલાવવા,
તુરાચ્યાં, મુકાય, મુળીઉ, મુળીઆ રપાળું, રપીઓ,
લુહાર, સુકાઈ, સુકાય, ગુલાખ, બુઢાણું, ફુકાન,
છુદાય, કુહાણ, ઉવાડવા

મસિઆઈ, ફેઠઆત, હોશિયાગ

ડીલ, દીલ, ભીખ, જીવ

કીડી, સીસી, ટીપી, ઝોણી
કૂજ, ખૂંમ, ખૂંશ, દૂર, ધૂળ, મૂળ, પૂછ, પૂલ,
ભૂંસ, બૂમ, ભૂખ, દૂધ, ઊંન

કઠિન મળતા શબ્દોની તારવણી.

કનુ, મનુ, ભાનુ, નાનુ, ચીનુ, મદ, નદ, છોદ,
બહુ, વહુ, આદુ, સાસુ, લાડુ, ધીર, સાર, રામુ,
માધુ, ધાતુ, ઢાંચુ, વાળુ, કાળુ, ગુરુ, ટીપુ, પ્રભુ,
જતુ, શભુ, જાળુ, લીંચુ, ચપ્પુ, લદ્દુ.

સાથ, હાથ, નાથ, બાથ, માથું, ભાથું,
કબાટ, કોટ, ચળકાટ, ઝટ, પેટ, પોપટ, ફટ, પાઠ.
આઠ પાઠ શેઠ.

દોઢ ટોઢ સઢ

સાત. સરત. હેત. ખેડુત

સાદ. પ્રસાદ. ચાદ ઉમેદ મદદ.

નહિ રવિ શનિ ભુક્તિ

અહીં. તહી. દહી.

બીજા ધોરણ માટે અ કગણિતના મનોયત્ન પાંચ આના.

જોડાક્ષર

જોડયાં. ત્રણ. ત્રીજો. શુક્રવાર છેલ્લો. રહ્યો.
 ઇશ્વર જ્ઞાન. નિત્ય નાદ્યા. કહ્યું. લાગ્યો. ચોકખાઈ.
 ચોકખા લાગ્યો કર્યો. ક્યારે આપ્યા અડાડ્યો.
 મંડ્યો. સર્વે ત્યાં બોલ્યો. પ્રમાણે બોલાવ્યો.
 માંડ્યું પીરસ્યા બખખે છત્યો. મળ્યો. પરીક્ષા.
 માર્યા. પ્રાણી. ખીજ્યા. નક્કી છુટ્ટો. છુટ્ટો. ચપ્પુ.
 મમ્યો. આણ્યો. પછયુ. લલ્લ મરકરી પસ્તાય.
 બચ્યાં. ભુક્તિ. અન્ન. ભખ્યો. અલ્યા. વિદ્યા. ચદ્ર
 પ્રભુ. સ્વપ્ન. પરમેશ્વર રસ્તો. બચ્ચીઓ. ઉતર્યા
 કહ્યાણુ. ચદ્રમા નીકળ્યા. બેસાડ્યાં. આંચ્યાં
 લાગ્યાં થોભ્યાં. રહ્યાં ચોકખી પત્થર. પ્યાલુ
 નીતર્યું. રસ્તા. ભટ્ટી સીચ્યાં ગમ્યુ નાખ્યુ. મૂક્યો.
 પછયુ. સમજ્યો. પિત્તળ, કાઢ્યા. ઓળખાવ્યા.
 પેતો કાઢ્યાં વત્તા બતાવ્યાં. લક્કડફોડા ત્રિકોણ
 ક્યારા. કયા વચ્ચે ચઢ્યા ઉખેડ્યો કર્યું. પત્થર.
 ચતુંપાટ ચશમા પ્રાણી બખખે છેડલી લુચ્યા
 આણ્યાં શીખવ્યુ. બનાવ્યો. સાંધ્યુ

મળતા નોડાક્ષરો.

મૂકયા, મૂકયાં, મૂકયુ, મૂકયો, કયારે, કયારા,
 કયાં, ભૂખ્યો, નાખ્યો, નાખ્યુ, લાખ્યો, સીખ્યું,
 પૂછ્યુ, ખીજ્યા સમજ્યો, છૂટ્યો, ઊઠ્યા, ઊઠ્યાં,
 અડાડ્યો, મડ્યો, ઉખેડ્યો, માંડ્યુ, પકડ્યુ,
 ખેસાડ્યાં, કાઢ્યુ, ચઢ્યુ, આણ્યો, વખાણ્યો,
 આણ્યુ, નિત્ય, ત્યારે, ત્યાં, હત્યો, (વધા, માંધ્યું,
 પ્યાલુ, રોપ્યુ, આપ્યુ, થોભ્યાં, ગમ્યુ, કર્યું, ભર્યું,
 નીતર્યું, કર્યા, કર્યાં, માર્યા, ઉતર્યા, છેતર્યા,
 સર્વે, ખોલ્યુ, અલ્યા, ઓળખાવ્યો, ઠાલવ્યો,
 તપાવ્યો, બનાવ્યો, ખોલાવ્યો, ભાવ્યા, બતાવ્યું,
 શીખવ્યુ, હલાવ્યુ, પીરસ્યુ, દોહ્યા, નાહ્યા, કહ્યું,
 રહ્યું, મળ્યુ, નીકળ્યુ, છેલ્લો, ફાલ્લો, લલ્લુ, નકલી,
 લુચ્ચા, બચ્યુ, વચ્યે, છુટ્ટો, પિત્તળ, વત્તા,
 ચતુંપાટ, અન્ન, ચપ્પુ, બખ્ખે, ચોકખા, ચોકખાઈ,
 બુક્તિ, ભટ્ટી, પથર, શુક, ચંદ્ર, ચંદ્રમા પ્રભુ.

* અનુસ્મારણુ લખન કસવણું.

૨૪] મુસ્ત જિલ્લાનો "ભૂગોળ શિક્ષક" ત્રણ આના,

પ્રમાણે. પ્રાણી, ત્રણ, ત્રિકોણ, ત્રીજો, ભત્રીજો, ચિત્રો,
ચરમા, ઇશ્વર, પરમેશ્વર, રસ્તો, પરીક્ષા, જ્ઞાન. ૩।

પરીક્ષામાં આવનાર શબ્દો.

જ્ઞાન. નિત્ય જુઠું. શિક્ષા. લુગડાં અઠવાડીઉં.
ભડારીઉ ચિત્રો. ટાંગેલાં ઘોતલી મસિઆઈ.
અમણિત. પુરુષ ઢગલો દોરડું પૂટેલાં શીંગડાં
વમડાઉં. ઓઢણી ગદવાર કવિતા દાતણ કઢી.
દુખડાં, ગાદી. પોંચા વધારેલાં પાંદડાં ચટણી
તૈયાર પરીક્ષા. દેડકાં દુઃખ નુકસાન છુંદાય
છુટ્ટો છૂટ્યા. હોશિયાર. ચપ્પુ વખાણ્યો કાઢ્યા
મશ્કરી જુઠાણુ જુકિત. બાંધ્યું. ભૂખ્યો ઇશ્વર.
પરમેશ્વર વિદ્યા સ્વપ્નું મનસુખો આશિષ
પટલાણી. દાતરડું નીતરું પ્યાલું પત્થર ભટ્ટી
સીંચ્યાં પિતળ ત્રિકોણ. મુળીઉં. પૂછ્યું. વીટ-
ખાઈ. ઉખેડ્યો. તૂટી. નિરાંતે. ચતુંપાટ. ઠંડું.
ચરમા. જાણુડો ખાસુદી. હળદર. ગોદડી

મુસસે સી. ડી શાહ એન્ડ કોન્ક્રેટ

બાળપોથી માનવી નીના તથા કન્યા વાચનમાળા ત્રણે ભાગના અથવા નોટા તથા ઉ

— બાળપોથી માટે —

“મુખ્યગણિત શિક્ષક” ભા ૧ દોઢ આના
“ડિક્ટેશન શિક્ષક” બે આના

— પહેલી માટે —

“મુખ્યગણિત શિક્ષક” ભા ૨ ૧૧૧ આના.
ત્રિ વા “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ૪ આના

— બીજી માટે —

“મુખ્યગણિત શિક્ષક” ભા ૩ બે આના.
“ડિક્ટેશન શિક્ષક” ભા ૨ ત્રણ આના
મરત શાહેરનો “ભૂગોળ શિક્ષક” ૩ આના.
“અ કુગણિતનાં અનોયત્ન” ૫ આના

— ત્રીજી માટે —

“મુખ્યગણિત શિક્ષક” ભા ૪ ૨૧ આના.
“ડિક્ટેશન શિક્ષક” ભા ૩ ત્રણ આના
સુરત જિલ્લાનો નકશો પાંચ આના
મરત જિલ્લાનો ભૂગોળ શિક્ષક ત્રણ આના
ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની
પ્રશ્નોત્તરમાળા ત્રણ આના

— ચોથી માટે —

“મુખ્યગણિત શિક્ષક” ભા ૫ ચાર આના
“ડિક્ટેશન શિક્ષક” ભા ૪ ચાર આના
“મુખ્ય ૪ ભૂ પ્રશ્નોત્તરમાળા ૪૧ આના

— પાંચમી માટે —

“મુખ્યગણિત શિક્ષક” ભા ૫ ચાર આના
હિ દસ્તાવેજની ભૂ પ્રશ્નોત્તરમાળા ૪ આના

બીજા ધોરણની સ્ટુડિયોનની પ્રશ્નોત્તરમાળા ત્રણ આના

કર્તા—છગનલાલ મોતીરામ શાહ, શાહપોર—સુરત

